

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et Principis Monasteriensis Decas

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

3. Tentatur Civitas. Sed irrito effectu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)

1655.

agro suburbano eques, ab ingressu Civitatis arceatur. Equitum, peditumque circiter mille in vicinos urbi hortos, insidiis perquam idoneos, inducendi. Excubiis, portisque ex improvise præoccupatis, in Urbem uno conjunctim impetu irruent, eques plateas, præcisus ubique cætenis, infestas reddet; pedes valla extemplo conscendet, tormenti explosione abditos adhuc commilitones ex hortorum latebris accituros. Sic urbe non expectato impetu, terroribusque percussâ, sine sanguine jam penè captâ, facile potituros. Theodorus Hermannus *Nagelius* aulæ Magister, & Legionis equitum tunc Protribunus, designatur stratagematis futurus actor.

Tentatur

Civitas, Ergo re sic institutâ, aderant jam
operâ Nonæ Februarij, divæ *Agatha* sacra &
Nagelij. astui destinata dies. *Nagelius* intra Ur-
5. Febr bem cum suis jam antè præsens, pridè
sub vesperum Consulem interpellat, ut sibi
ad Principem, ex urgenti causâ manè pro-
ximo properanti, porta divæ Virginis pau-
lò maturius referetur. Consul, erat is

*Consule**Tim-**mer-**scheidio.*

Joannes *Timmerscheidius* vir suoapte in-
genio humanus, nec doli quidquam sub-
esse ratus, amicitiaè libenter id tribuit, &
prompeam *Nagelio* obsequium Urbico
Metatori mandat. At verò albescente

Qui præ- nondum luce, ad eandem portam nonne-
monitus mo

mo festinus accurrit, mediam partem nudus, stentoriâ, sollicitâque voce excubias inclamans, *multum advolare militem, rectâq; Urbem petere, atq; ideo vigilem agi custodiam, si quidem indemnes se velint, serio monet.* Rogatus quisnam esset, nolle se nunc innotescere respondens, multò quàm venerat, celerius aufugit. Juvenis erat, qui vicino tunc Curioni Leproforum famulabatur. Monitus eo super nuncio Consul, non antè, quàm illucescat, portas jubet recludi.

Nagelius interim, horum ignarus, primariam in Prætorio stationem jam secundùm interpellârat, ut portam Marianam aperirent, discedendi enim necessitate se premi. Et quanquam obstare Consulum mandata respondebatur, urgente tamen importuniùs egressum, sub auroram, nec antè, porta recludi jussa est, jussusque Metator Urbicus (*Adjutantem* vocant) ex eminente vallo lustrare circum campos, laterentne forsan alicubi insidiæ. Hic igitur cum *Nagelio* progressus, dum aream Cathedralis Ecclesiæ transeunt, remotis arbitris clam visus colloqui, pileo faciem tectus, ab inspectantibus, obviisque fortuitò civibus, quid, quòve vellet Præfectus aulæ, interrogatus, salutato cursim ærarij patriæ Præfecto, respondet *Dulmaniam* fortè petiturum: eosque festinan-

1655.
miliis
adven-
tum.

Portas
matu-
rius apo-
riri pro-
hibet.

Qua
tandè
aperiun-
tur.

1655.

238 CHRISTOPH. BERNARD.

ter prætergressus, dum ad alteram interea viam, quam equinam vocant, *Nagelius* equitans deflectit, ipse pedes per *Transaquense* cæmeterium rectâ cum clavibus ad D. Virginis portam contendit.

*Irrito
strata-
gematis
effectu.*

Subinde *Nagelius* cum suo jam comitatu isthuc etiam advenerat. Ex quo mox equitum alter, dum in officinâ fabrilî proximâ, studio calceari equum curat, sublato clam ex eâ malleo, aptatis ad id palis, vicinius repagulum claudi vetat: bini verò rati cataractam esse, portam conscendunt, ejusdem casum præpedituri: sed nullâ isthic repertâ, fabroque ex usu mallei fraudem subolente tumultus jam ciebatur: reliquis interea ad postremam usq; portam (cætera enim jam tum erant reserata) illicò progressis. Ubi cives inter *Smitzius* quidam excubias agens, præ reliquis memor antelucani monitoris (quidquid Consulum jussa inclamaret Metator) egressum intrepidus remoratur. Equites igitur ubi conatum à fronte irritum, à tergo autem turbas, totâmq; jam concitati plateam Marianam conspiciantur, retrocedere maturant. Sed dum inde ad portam urbis confinem properant, interclusas ubiq; postibus ac catenis vias offendunt. Cumque civitatis propemodum turbata meditullium transire minùs expediret, eas inter angustias, Metator ereptis
è vici-

è vicinâ domo clavibus postes ocyùs recludit, ac demissis catènis, viisq; sic apertis per portam viciniorem, à *Judaorum campis* nominatam, festinantes dimittit, ignaris adhuc istius loci excubitoribus, quid ad Marianam contigisset.

Totâ nunc Urbe ad arma clamabatur, *Excitantibus* etiam fœminis tympana, ut *tur, tur-* inscium stratagematis civem, somnôque *baturq;* adhuc indulgentem properè concirent. *civitas.* Occupabat cuncta ubique pavor, Civitate ad repentinos illos clamores exterritâ: utque subita ac incerta quæque æstimari atrociora solent, mercatorum plerique direptionem mercium, populationemque veriti occludere sè, ac firmare domorum aditus, ab aliis aurum, argentumque ac pretiosa quæque occultari: *Societatis Patres* anxij, ne quid iterùm damni eos inter tumultus Collegium pateretur, à Senatu securitatem petere. Senatus autem ocyùs foras amandare emissarios, qui explorent rumoris veritatem: sed extemplò reversi obsessas circumquaque vias referunt, & numerosum per agros militem explicari; turbatis vel eò vehementiùs multorum animis, quò numerus incertior. Sub hæc *Metator* de proditione; aut veriùs collusione suspectus, jussu Senatorum in *tor urbi-* carcerem trahitur, forsân ut vel eò citius *cus in-* carceratur. *carce-* ratur.

Q 4

victus.